

Dincolo, peste Ocean

(Dintr'un jurnal de bord)

*Priveliștii lunare în
Munții Stîncoși*

O zi rece, posomorită. Soarele rămîne ascuns tot timpul după cortina opacă a norilor de plumb. De trei ceasuri urcăm culmile stîncoase, pe-un drum ce pare că duce drept în cer. Străbătem cea mai sălbatecă și mai stearpă regiune din creerii Munților Stîncoși. Un pustiu arid, cu relief fantastic. Mășiv de stîncă eruptivă. Piscuri conice, blocuri de granit și bazalt, deslocate, măcinate, ca ruinele zidurilor unor cetăți gigantice, întemelte de ciclopi și distruse de groaznice explozii de dinamită. Grămezile sfărămăturilor de pietre ruginite, colțuroase, par niște oseminte bizare, monstruoase, răspîndite de loviturile unui ciocan uriaș.

O liniște de cimitir apasă pe natura asta moartă, stăpînită parcă de misterul primelor zile ale creației. Ochiul nu întîlnește nicăeri nici un suflu de viață animală sau vegetală. Lipsește lumea organică din tot cuprinsul împietrit al masei minerale, aruncată din măruntaele pămîntului la suprafață prin craterile vulcanilor stînși azi. Te simți copleșit de priveliștea asta desolantă, ca în trista și monotona singurătate a regiunilor polare. Ți-i dor de un colț de pădure, cu umbră și răcoare, de-un covor de pașiște, de-un filfiit de aripi, de aurul cald al holdelor de grîu, de-un ochiu de apă să-ți amintească transparența cerului... de toate podoabele pămîntului care dau culori, mișcare și viață, fermecînd ochii și sufletul călătorului. Ne aflăm în lumea rece și mută a regnului mineral — un peisaj din lună văzut prin sticlele unui telescop.

In basenul geysierilor

Pe creastă, înainte de a începe coborîrea, ne oprim ca să privim în zarea depărtată marele platou al geysierilor.

Dela distanță apar ochiului, prin pinzele de neguri, niște pete negre de pădure întretăiate de alte pete albe, lanțuri de coline de cretă ca niște valuri pietrificate în timpul unei furtuni. Deasupra întregii regiuni plutesc nouri de aburi și coloane de fum se înalță cu încolăcirii de balauri, purtați de vînt prin vîzduhul întunecat. Până la orizont se desfășoară vederii marele platou, asemenea unei vaste regiuni metalurgice. Un amestec confuz de uzine, turnătorii, furnale, înecate în valuri de fum ; o adunare de mii de locomotive gata de plecare zburcînd sub presiunea aburilor supraîncălziți.

Înaintăm pe jos, călcînd cu teamă pe un teren nesigur, spongios, un fel de clisă umedă și caldă, amestec de cenușă, cretă și pucioasă topită. Piciorul se afundă și simți pămîntul tremurînd în sguduiri sacadate ; se aud izbituri repetate ; un huzuit surd ca la gura unei mine, un forfot și pocnituri de pompă cu motor, care lucrează nevăzută undeva, sub pămînt. Te crezi pe puntea unui vapor ce trepidează de mișcările pistoanelor în cilindrul unei mașini sub presiune. Cînd sfredelești c'un băț pămîntul, îșișnește, după cîteva minute, o jerbă de aburi arzători, ca dintr'o supapă deschisă fără veste.

În platoul acesta vulcanic răsufală cîteva mii de cratere de felurite forme : conuri, mameloane, hornuri, cuptoare, izvoare ferbinți, basenuri cu apă cristalină sau colorată. Toate forfotesc fumegînd pe pămîntul acesta blăstămat, care ascunde parcă un mister groznic—un pămînt chinuit de osînda iadului.

Înfricoșat, cu pași șovăelnici, c'un mistic respect treci dela o minune la alta pe solul moale, elastic ca buretele. Basenul Smaraldului, Basenul Safirului, cu ape clare, irizate. Se văd în fund festoanele formațiilor de calcar și vegetația ca o dantelă fină, cu tonuri de un verde și albastru dulce și luminos. Basenul-de-porțelan, Oala-cu-vopsea, Calamara-satanei, Paleta pictorului... mici vulcani de noroiu, ca niște marmite pe pămînt care fierb în clocot un fel de var în pastă catifelată de caolin. Într'o continuă forfoteală izbucnesc la suprafață baloane care crapă răspîndind un fel de aluat roșu, alb, galben... ca gama de culori pe care o întinde un pictor pe paleta pregătită de lucru. Apa clocotită, izvorînd din adîncime, trece prin diferite straturi pe care le descompune, aducînd la suprafață această pastă minerală așa de minunat colorată.

Gigantul strănută

Mă cobor în surpătura unei coline de sulf. O fierbințeală mă lovește și-mi tae respirația ca într'o bae turcească. Cufund un dolar de argint în apa care-mi frige degetele ; după cîteva minute îl scot acoperit c'un strat de poleială—veritabilă apă de aur.

Pe cînd admiram minunea asta, simții subt picioare un lung huruit... Mă ridic înfiorat din fundul groapei. Mă văd singur,— grupul din care făceam parte se depărtase... O iau la fugă înnotînd cu greutate prin valurile dunelor de cretă. Un vuet surd se auzea venind parcă din altă lume, ca zgomotul unei cascade îndepărtate, ca huruitul roșilor a mii de tunuri și chesoane trase la trap pe-o șosea pietruită.

Mister Pek făcea semne cu amîndouă minile strigînd disperat :

— Veniți cu toții!.. pe aici... nu pe-acolo, că vă opărește... Gigantul e gata să strănute!

Pămîntul tremură ușor subt picioarele noastre... și de-odată, din creștetul mamelonului, izbușnește o enormă coloană de apă clocotită, c'o groaznică detunătură, ca într'o explozie de dinamită. Jerbele de aburi țîșnesc cu presiune, fluierînd ca o sirenă de vapor; din norii albi care se svîrcolesc în văzduh, apa cade în picături de ploae caldă, săgetată de razele soarelui, strălucind în culorile curcubeului.

După prima erupție zgomotele stridente slăbesc și o forfo-teală minioasă, ca o pulsație puternică, se repetă în gura geys-erului, din care se revarsă masa lichidă în fierbere inundînd pă-reții de calcar smălțuit.

Gigantul s'a potolit. În aer plutește un miros înăbușitor de sulf. Norii de vapor se rup în pale și se respiră în fășii lungi, ca niște penaje albe, aninate de vîrfurile pomilor rari ce fumegă în zare.

Infricoșați privim tabloul acesta groaznic și grandios. Ne minunăm ca în fața unui fenomen supranatural, venit din necunoscut, dintr'o lume plină de mistere.

Incep explicări științifice, discuții savante asupra teoriei geys-erilor. Mister Pek, ridicînd bastonul în sus, închee schimbul pă-rerilor deslinate :

— Iată domnilor! dacă vă închipuiți că acesta-i un tub de metal plin cu apă, încălzit la partea de jos, desigur că apa din partea de sus a tubului se încălzește mai încet decît în partea de jos, unde este sursa de căldură. Tensiunea vaporilor formați în partea de jos, ridică în sus coloana lichidă mai puțin încălzită. Cînd triumfă asupra presiunii ce o suportă și revarsă pe sus o parte din apă, coloana devine mai mică decî și presiunea se micșorează. O ebuliție generală și violentă se declară în toată masa și ca dintr'o caldare căreia i s'a deschis o supapă, un amestec de vapor și apă țîșnește, până ce excesul de tensiune interioară a dispărut. Atunci calmul se restabilește... și asta urmează periodic.

O întîlnire neașteptată

Părăsind basenul geys-erilor, luăm un drum îngust prin mij-locul unei păduri rare, spre adăpostul în care trebuie să rămînem pe noapte. Cali care tot timpul umblase la pas, moleșiți de căl-

dură, încep de-odată să dea semne de neliniște : sforăesc, ciulesc urechile și se opresc cu îndărătnicie.

Mister Pek ridică iar poroncitor bastonul cu țepușă de fier :

— Să ne oprim, domnilor. Caii au mirosul mai fin decît oamenii. Trebuie să fie animale sălbatice prin apropiere. În regiunea asta sînt foarte mulți urși.—Se făcu de-odată o liniște stăpînită. Nici o șoaptă nu se auzea și toate privirile se ațintiră spre inima pădurii. Simțind încheștarea unei minți uscate în umărul meu, auzii de-odată o exclamație răgușită :

— *Oh! a bear!* și toți își fixară privirile la vârful umbreluței, pe care o bătrînă *miss* o ridicase ca pe-o armă în dreptul ochilor, ca să arăte direcția în care nu punct negru se vedea mișcînd printre copaci.

— Adevărat, e un urs! afirmă zîbind Mister Pek, pe cînd își potrivea binoculul în dreptul ochilor.

În cîteva secunde grupul nostru se disolvă; fiecare își alege cîte-un copac cu trunchiul gros, de după care să poată privi, pitit în siguranță. În drum nu rămînem decît vre-o patru inși, care trebuie să ținem și să stăpînim caii ce să frămîntau enervați.

Cei doi soldați americani, care însoțeau continuu convolul nostru, se apropiară cu caii la mînă și carabinele în bandulieră.

— N'aveți nici o teamă. Numai să nu zădăriți animalele. Ursul negru nu atacă omul, dar nici nu fuge de el...

Un urs voluminos, într'o bogată blană neagră ca pana corbului, călcînd greoiu și rar, trecea printre copaci, liniștit, posac chiar, cu capul în jos, pîrînd că meditează ceva în legea lui. Nu s'a jenat să treacă drumul de-acurmeziș, fără să-și schimbe merusul, la depărtare de vre-o cincizeci de metri. Cînd a ajuns în dreptul nostru, ne-a măsurat în treacăt numai c'un ochiu, apoi și-a întors capul, cu dispreț parcă, și a trecut grav de cealaltă parte a pădurii, mergînd întins spre un izvor ce sticlea la piciorul unei stînci.

Pe cînd toți ochii îl pîneau urmărindu-i pașii printre copacii rari, unul dintre soldați șopti :

— Încă unul! Asta-i desigur ursoaica...

Din aceiași direcție venea agale ursoaica, mai mică și rotundă, călcînd cu grijă în mișcări elastice. Cînd ajunse aproape de noi, un cal speriat se ridică, sforîind, în două picioare. Ursoaica se opri, își întoarse capul curioasă și, sculîndu-se în două labe, smorcăi de cîteva ori pe nări; apoi o luă înainte, intrînd în pădure, într'un galop mărunț și comic.

Cu binoclu se vedea bine prin rariștea pădurii locul unde se oprise urșii. După ce și-au stîmpărat setea cu apă rece de munte, au intrat încet, cu prudență, în balta formată de izvorul care se prelingea pe subt stîncă. S'au afundat în apă până la gît și cu capetele afară ne priveau nepăsători dela distanță. Iar noi, încălzii și plini de praf fin de cretă, ne uitam cu invidie la urșii care se bălăceau cu deliciu în apa limpede a izvorului de munte.

Am plecat la drum, lăsînd părechea fericită tot în bala pe care, probabil, o luau deobicele nesupărați la aceea i or .

— Ce păcat că n'am avut costum de bae, — zise americanul, — că aveam grozavă poftă să mă răcoresc  i eu!

Pe b trina *Miss*, de obicei foarte serioasă, o apucase un ris nervos, care comunică întregului grup o veselie nest p nit . După un schimb de glume  i vorbe de spirit asupra nea teptatei  nt lniri din pădure, profesorul belgian, cu multă gravitate, pronun a senten ios:

— Omul trebuie să respecte animalele, dacă vrea să fie respectat de ele...

Jean Bart
